

Рішення спеціалізованої вченої ради про присудження ступеня доктора філософії

Спеціалізована вчена рада ДФ 70.895.050 Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова, м. Хмельницький, прийняла рішення про присудження **Мороз Вікторії Олександрівні** ступеня доктора філософії з галузі знань 08 Право за спеціальністю 081 Право на підставі прилюдного захисту дисертації – «Адміністративно-правові засади діяльності місцевих органів публічної адміністрації в Україні в умовах європейської інтеграції».

«16» липня 2024 року.

Мороз Вікторія Олександрівна, 1985 року народження, громадянка України. Освіта вища: у 2009 році закінчила Львівський національний університет імені Івана Франка та отримала повну вищу юридичну освіту за спеціальністю «Правознавство», здобула кваліфікацію магістр права.

Суддя Хмельницького міськрайонного суду Хмельницької області.

Аспірантка Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова. Дисертацію виконано у Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова, м. Хмельницький.

Науковий керівник: **БУХАНЕВИЧ Олександр Миколайович**, доктор юридичних наук, професор, заслужений юрист України, член-кореспондент Національної академії правових наук України, завідувач кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова.

Здобувачка має 9 наукових публікацій, зокрема: три наукові статті, опубліковані в наукових фахових виданнях, визнаних МОН України, та шість тез доповідей, оприлюднених на науково-практичних конференціях:

1. Мороз В.О. Повноваження органів місцевого самоврядування в умовах воєнного стану в Україні: законодавче регулювання та проблеми реалізації. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2023. № 4. С. 396-398. URL: chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcgclefindmkaj/http://www.lsej.org.ua/4_2023/97.pdf

2. Мороз В. О. Вдосконалення інструментів діяльності місцевих органів публічної адміністрації в контексті європейської інтеграції. *Економіка. Фінанси. Право*. 2023. № 10. С. 65-68. URL: <http://efp.in.ua/uk/journal-article/1173>

3. Мороз В. О. Адміністративно-правове забезпечення організаційних форм діяльності місцевих органів публічної адміністрації. *Правові новели*. 2023. № 21. С. 341-344. URL: chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcgclefindmkaj/http://legalnovels.in.ua/journal/21_2023/10.pdf

4. Moroz V. O. Administrative procedure: on the content of the legal category. *Modern research in world science: collection of abstracts of International*

scientific-practical conference, Kunovice, Czech Republic, June 17-18, 2022. Kunovice : Akademie HUSPOL, 2022. P. 172-174.

5. Буханевич О.М., Мороз В. О. Правове регулювання інституту адміністративної процедури в Україні: передумови, ключові переваги та недоліки. *Адміністративна процедура: конституційні засади та європейські орієнтири*: збірник наукових статей, тез доповідей та повідомлень за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції (27 червня 2022 року, Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, м. Харків). Харків: Друкарня Мадрид, 2022. С. 174-182.

6. Мороз В. О. До питання про правову природу місцевих органів публічної адміністрації. *Правові засади організації та здійснення публічної влади*: збірник тез VI Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 85-річчю від дня народження доктора юридичних наук, професора, академіка-засновника НАПрНУ, першого Голови Конституційного Суду України Леоніда Петровича Юзькова (м. Хмельницький, 31 березня 2023 року). Хмельницький : Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова, 2023. С. 372-374.

7. Мороз В. О. Окремі питання вдосконалення інструментів діяльності місцевих органів публічної адміністрації в Україні в контексті євроінтеграції. *Збірник тез II Міжнародної науково-практичної конференції «Публічне управління в Україні: виклики сьогодення та глобальні імперативи»*. (м. Хмельницький, 18 травня 2023 року). Хмельницький : Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова, 2023. С. 204-205.

8. Мороз В. О. Інструменти діяльності місцевих органів публічної адміністрації в країнах ЄС. *The 6th International scientific and practical conference "Modern problems of science, education and society"* (August 14-16, 2023) SPC "Sci-conf.com.ua", Kyiv, Ukraine. 2023. P. 636-638.

9. Мороз В. О. Загальна характеристика функціональних форм діяльності місцевих органів публічної адміністрації. *Актуальні проблеми юридичної науки. Політико-правові передумови європейської та євроатлантичної інтеграції України*: збірник тез Міжнародної науково-практичної конференції «Двадцять другі осінні юридичні читання» (м. Хмельницький, 13 жовтня 2023 року). Хмельницький : Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова, 2023. С. 70-72.

У дискусії взяли участь голова і члени спеціалізованої вченої ради:

Рецензент – кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова, **Роман Олександрович ГАВРІК**. Виступ позитивний із зауваженнями:

«1. У дисертації авторка зазначає як спеціальні ознаки місцевих органів публічної адміністрації те, що вони є носіями публічної місцевої влади, яка поширює свій вплив на відповідну територію області, району, територіальної громади, населеного пункту або його частини та те, що їм притаманно спеціальне адміністративно-правове регулювання діяльності. Однак, виникає

суперечність між виділеними авторкою спеціальними ознаками місцевих органів публічної адміністрації та невіднесенням територіальних органів центральних органів виконавчої влади до місцевих органів публічної адміністрації, які також здійснюють публічну владу, яка свій вплив на відповідну територію області, району. Недостатньо визначено, в чому полягає спеціальне адміністративно-правове регулювання діяльності місцевих органів публічної адміністрації.

2. У п. 10 наукової новизни авторка визначає перелік інструментів діяльності органів публічної адміністрації, як: нормативно-правові акти; накази та рішення індивідуального характеру; вчинення юридично значущих дій в процесі здійснення адміністративно-процедурних повноважень, надання адміністративних послуг, в тому числі відповідно до прийнятих нормативно-правових актів місцевим органом публічної адміністрації. Однак у дисертації виявляється недостатньо дослідженим природа юридично значущих дій в процесі здійснення адміністративно-процедурних повноважень як інструментів діяльності місцевих органів публічної адміністрації».

Рецензентка – кандидатка юридичних наук, доцентка, доцентка кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова **Олена Олександрівна ГАЛУС**. Виступ позитивний із зауваженнями:

«Так, дискусійною є пропозиція авторки встановити обов'язок здійснити нормативно-правове регулювання порядку надання адміністративних послуг на рівні «стандартів адміністративних послуг». В цьому аспекті виникає питання, чи можна покласти обов'язок проведення нормативно-правового регулювання не тільки на органи місцевого самоврядування, а й на інші органи або організації, уповноважені на надання адміністративних послуг. Можливо доцільним є покладання цього обов'язку лише на відповідні органи місцевого самоврядування, а не на недержавних суб'єктів делегованих повноважень, яким передані повноваження щодо надання адміністративних послуг, а не нормативно-правового врегулювання порядку їх надання.

Також виникає запитання щодо віднесення органів тимчасового військово-цивільного управління до окремої системи місцевих органів публічної адміністрації, хоча вони є місцевими органами виконавчої влади, що створюються в умовах правового режиму воєнного стану з можливим покладанням на них також повноважень органів місцевого самоврядування. Авторці слід обґрунтувати свою позицію щодо даного питання».

Офіційна опонентка – докторка юридичних наук, професорка, професорка кафедри кримінального права, кримінології, цивільного та господарського права Вищого навчального закладу «Національна академія управління» **Валерія Олександрівна РЯДІНСЬКА**. Виступ позитивний із зауваженнями:

«1. Уточненню підлягає пункт перший наукової новизни одержаних результатів «вперше». Поняття місцевих органів публічної адміністрації, запропоноване автором, містить неузгодженість, яка потребує пояснення – якщо органи публічної адміністрації здійснюють публічну місцеву владу на рівні області, району, територіальної громади, то чому послуги населенню, правове і державне регулювання окремих сфер життя надаються на рівні територіальної громади, населеного пункту, адміністративно-територіальної одиниці.

2. У пункті 8 наукової новизни одержаних результатів авторка зазначає про удосконалення змісту адміністративно-правового статусу місцевих органів публічної адміністрації, а саме включено до нього крім правосуб'єктності, компетенції, також відповідні форми діяльності та інструменти, які застосовуються в процесі такої діяльності відповідними місцевими органами публічної адміністрації. Однак, на нашу думку, питання адміністративно-правового статусу не знайшли достатнього наукового дослідження в розрізі дисертаційного дослідження, особливо питання здійснення дискреційних повноважень місцевими органами публічної адміністрації.

3. Не зовсім зрозуміло, що автор має на увазі під «інструментами діяльності органів публічної адміністрації» (стор. 175–176). По-перше, виникають сумніви щодо використання поняття «інструмент». Зазвичай, в юридичній науці використовуються поняття «засоби». По-друге, надаючи визначення інструментів діяльності органів публічного адміністрування, дисертантка пише, що «...це ті дії, які вони вчиняють». Дії не можуть бути інструментами, дії – це процес, під час якого можуть використовуватися інструменти. По-третє, до таких інструментів В.О. Мороз відносить: 1) «нормативно-правові акти, що встановлюють, змінюють чи скасовують обов'язкові для виконання на певній території громади, району, області правила поведінки...»; 2) «...акти програмного характеру...». Проте ні нормативно-правові акти, ні акти програмного характеру не є діями, а отже авторка, визначаючи види інструментів діяльності органів публічного адміністрування, суперечить власному визначенню таких інструментів.

4. Дискусійною видається пропозиція авторки про визначення одночасно і обов'язкового створення органів або організацій, уповноважених на надання адміністративних послуг на рівні кожного із населених пунктів, що входять до складу територіальної громади, але не є її центром, і створення органів місцевого самоврядування не тільки на рівні всієї територіальної громади, але й на рівні окремих населених пунктів, які входять до складу територіальної громади. У разі, якщо на рівні кожного із населених пунктів, що входять до складу територіальної громади, але не є її центром буде створено центр надання адміністративних послуг або його відокремлений підрозділ чи буде наділено повноваженнями щодо надання адміністративних послуг відповідного суб'єкта публічної адміністрації, потреби у створенні окремого органу місцевого самоврядування не вбачається. Також на рівні дисертації не уточнюється які самі органи

місцевого самоврядування слід створити на рівні населених пунктів, що входять до складу територіальної громади, але не є її центром».

Офіційна опонентка – доцентка кафедри господарського та адміністративного права Донецького національного університету імені Василя Стуса, кандидатка юридичних наук, доцентка, **Анжеліка Євгеніївна КРАКОВСЬКА**. Виступ позитивний із зауваженнями:

«1. Потребує уточнення позиція дисертантки щодо розуміння місцевих органів публічної адміністрації як систем: місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, осіб та організацій, які не є органами публічної влади, але наділені делегованими повноваженнями цих органів, органів тимчасового військово-цивільного управління, які створюються на заміну місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування в обставинах воєнного стану, коли нормальне функціонування вище зазначених органів є неможливим і є доцільним тимчасове поєднання функцій виконавчої влади і місцевого самоврядування та передачу самоврядування органам державної влади (пункт 12 наукової новизни, стор. 28). В той же час, авторка пропонує передати питання оборонної роботи, мобілізаційної підготовки, мобілізації та демобілізації як такі, що впливають із повноважень Президента України щодо прийняття рішень про мобілізацію, запровадження правового режиму воєнного стану, здійснення повноважень в оборонній сфері, передати іншим органам – голові військової адміністрації як постійно діючого органу публічного адміністрування військово-цивільного характеру (пункт 3 наукової новизни, стор. 24), а поєднання функцій виконавчої влади і місцевого самоврядування та передачу самоврядування органам державної влади розглядати як наслідок діяльності органів місцевого самоврядування, що посягають на конституційний лад України, її територіальну цілісність та недоторканність, істотне порушення прав та свобод людини та громадянина, передбачених Конституцією України, а також на ліквідацію незалежності України (пункт 4 наукової новизни, стор. 25). В цьому випадку не є зрозумілим чи відносить авторка голову військової адміністрації як постійно діючий орган публічного адміністрування військово-цивільного характеру до системи місцевих органів публічної адміністрації. Крім цього, пояснення потребують суперечності у повноваженнях цих органів публічного адміністрування військово-цивільного характеру, визначених у пунктах 3, 4 та 12 наукової новизни.

2. Пропозиція авторки щодо врегулювання питання затвердження типового регламенту як документу, який би став основою для прийняття регламентів відповідними органами місцевого самоврядування і належним чином врегулював відповідні питання здійснення організаційних та функціональних форм діяльності цих органів була б більш повно розкритою, якщо б вона знайшла відображення у відповідному проекті такого регламенту як додатку до дисертації (пункт 11 наукової новизни, стор. 28, 177)».

Голова ради – докторка юридичних наук, професорка, проректорка зі стратегічного розвитку, наукової роботи та зовнішніх зв'язків Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова **Алла Миколаївна ІВАНОВСЬКА**. Виступ позитивний без зауважень.

Результати голосування: «За» **5** членів ради,
«Проти» **НЕМАЄ**.

На підставі результатів відкритого голосування спеціалізована вчена рада присуджує **Мороз Вікторії Олександрівні** ступінь доктора філософії з галузі знань 08 Право за спеціальністю 081 Право.

**Голова спеціалізованої
вченої ради ДФ 70.895.050**

Алла ІВАНОВСЬКА